

Latweefchu Awise.

Nr. 8. Zettortdeenâ 19tâ Webruar 1842.

Weenprahtibas jaukums.

Kad Deewa wahrdi sakka: kahda jauka un mihliga leeta tas irr, kad brahli weenprahtigi kohpâ dsihwo, tad teescham tas irr jo wairak jauka, mihliga, Deewam un zilwekeem labbpatihkama leeta, kad fungi un winnu laudis weenprahtigi kohpâ dsihwo, kad fungi sawus laudis kâ sawus behrmus taisni un mihligi walda, un schee atkal winnus par to kâ sawus tehws zeeni, teem ne ween paklaufigu bet arri pateizigu firbi rahda, lihds ar winneem pee winnu preekeem preezajahs, un pee winnu behdahm nofkumstahs. — Tadeht tas arri mannu firbi speesch, schê zitteem weenu notikkumu isteift, kas tahdu teescham wisseem patihkamu weenprahtibu un jauku mihligu buhschanu stary weenu fungu un farweem laudim apleezina.

Widsemme, Ribgas aprinkti, Willkenamuischâ (Turkain) ne fenn schihs muischas zeenigs dsimtskungs B. few bija jaunu nammu ustaitijees, pee ka laifam ir winna lautineem dasch pubhinsch bijis, un us kurra eeswehtifchanu tas sawâ dsimta-deenâ dauds mihlus raddus un draugus pee fewim bij saluhdsis. To dsirdoht nu arri winna gohdigi fainneeki ne noschehloja wiss sawus pee scha darba istezzinatus sweedrus, bet nahze preezigi winna preekschâ, un winnam wehledami preeku, garru dsihwibu un pastahwigu laimi sawâ jaunâ nammâ, tam atnesse subrava bifkeri, us ko tee sawus wahrduh likkuschi usrakstih, un arri smukku krohna-lukturi par ispuschfoschanu winna leelas istabas, ko schis ar firnigu preeku un pateizibu no teem peenehme, un kas teescham isdohfees par jo leelaku apstiprina-schanu tahs meera- un mihlestibas-saites stary scho fungu un winna lautineem, pahr kurru weenprahtibu wiffi preezasees, kas no ta dsirdehs, teem no wiffas firds labbu laimi wehlehs, un Deewu par teem luhgs, lai Deews teem

lihds gallam usturr tahdu teizamu prahtu, un lai abbus swehti ar sawu baggatu swehtibu! x.

Wehrâ leekami notikkumi no apustutu laikeem lihds muhsu deenahm. Ittin ihfôds wahrdds fanemti.

Jo, ja schis padohms jeb schis darbs irr no zilwekeem, tad tas isnihks; bet ja tas irr no Deewa, tad juhs to ne warresfeet isnihzinah; tadeht peeluhfojeet, ka juhs prett paschu Deewu ne farrojeet. (Ap. darb. 5, 38. 39.) — Schohs wahrduh sazija kahds wariseeris, augstas Juhdu-teefas loh-zellis un bauflibas-mahzitajs, ar wahrdu Gamaliels (schis pats Gamaliels bija sw. apustula Pahwila mahzitajs; skatt. ap. darb. 22, 3.), tobrihd, kad tee opustuli pehz Jesus debbesbraukschanas to swehtu garru dabbujuschi un apfahrt staigadami Jesus krusa-nahwi, winna augschamzelschanu no mirroneem un winna debbesbraukschanu Jerusalemê wisseem laudim pasluddinaja un brihnumus sawa pagohdinata Kunga wahrda darroht, no teem Juhdu-wezzajeem zeetumâ flue mesti, un kas teem pee dsihwibas peekohdinadami aisleedse krusâ fistu Jesu pasluddinah. Bet deewabihjigi wihri buhdami, tee Deewam wairak klaufija, ne kâ zilwekeem; tee ne peeglaudijahs wiss zilwezigai augstibai ar saldeem wahrdeem, bet tee pehz Deewa prahta turrejahs; tee ne nodewe wiss wiltigi sawus brahlus un sawas mahfas eeksch ta Kunga Jesus Kristus, deht laizigas labbklahschanas, ko augsta wirsiba teem to laiku sohlija, lai tik tee no sawas tizzibas buhtu atkahpuschees un pa winnu pussi wiltigi mahzijuschi: reds, ne! — nekas ne lihdsjeja! Tee palikke sawam Kungam un Pestitajam lihds nahwei peetizzigi; tee likkabs labbak schausstees un deesinn kâ ne kâ wehl mohzitees, ne kâ tee sawu Pestitaju un Kungu buhtu

aisleegusch. Raffi ap. darb. 4. un 5. nod. — Un raug! schis darbs bija no Deewa un tee to ne warreja apspeest jeb apslahpeht; turprettim tee to wairaf isplahrija un degdamâ leesmâ eededsinaja, kad tee tohs apustulus waijadami no Jerusalemes isdsinne ahrâ, fur tad tee pa wissu Zuhdu=semmi un pehzgallâ pa wissu Reemeru walsti isklichde un fur ween nonahfuschchi kristigu tizzibu mahzija un fluddinaja. Luhl', kâ wairojahs pehz Deewa prahta kristiga tizziba, kad zilweki sawâ prahtâ to tahdâ wihsê zerreja pa-wissam isnihzinast!

Jo prohjam, kad kristigu kauschu tizziba jaw wissur fahke wairotees un plestin plestees: tad nu arri pirmahm kristigahm draudsehm bija ne ween wairs Zuhdu=semme, bet wissâs mallâs Kristus wahrda deht dauds jazeesch un japanesâ no saweem waidineekeem, teem Zuhdeem un Reemereem. Appaksch beidsameem, prohti appaksch Reemeru affinkahrigas waldischanas, Kristus wahrda zeenitajeem bija ihpaschi defnits leelas un neisfakkamas waijaschanas jaiszeesch. Schinnis waijaschanas tohs Kristus krussta nesfejus us daschdaschadu un wisswiffadu ittin breefmigu un nescheligu wihsî mohzija: zittus schaute, zitteem galwas nozirte, zittus us cesmahm usduhre, zitteem ar farkanahm deggoshahm dsel-sim meefas gabbalus isplehse, zittus pee krussta peenagloja, zittus noslizzinaja, zittus dsihwus fadedsinaja, zittus pee ugguns zeppe, zittus werdoschâ elkâ wahrija, zittus lauwu=bedrê eemette eekschâ, zittus wissleelakâ fallâ plikkus pee stabbeem fehja — un kas gan warr wissas tahs mohkas is-teift, ar ko dauds tuhstoschus kristigus laudis nomohzija! Tas arri ne warreja zittadi buht. Skatt. Mark. 13, 9., Matt. 24, 9. un Zahn. 16, 2.

Schahdâs waijaschanas daschi pa simteem no-flehpahs meschds un turrejahs pasleppeni kohpâ, no kurreem tomehr dauds ittin kâ mescha=fwehrus usdsinne un tad tohs woi nu ar kehrschu=funneem norihdija, jeb zittadi kâ nonahweja. Bet woi tad kristigu draudsi tahdâ wihsê jaw pawissam isdel-beja? Kas to dohs! Za nu isklichde pa mallu mal-lahm un libds ar tahs, kâ jaw fazzihst, arri kristiga tizziba un mahziba wairs nedfeshamâ leesmâ

eedeggahs. — Kad waidineeki beidscht redseja, ka ar wissubreesmiga-kahm mohzifchanahm Kristus tizzigus no sawas tizzibas ne warreja atgreest, tad tee raudsija tohs ar leelahm, augstahm ap-schlichchanahm atwittast, un jebfchu tē nu daschi no sawas tizzibas atstahje, woi laikam ne grib-bedami tahs mohkas un waijaschanas ilgaki paz-zeest jeb tikkai pasauligu gohdu un labbflahfchanu pee zilwekem mekledami, tad tomehr dauds, dauds tuhstoschi tahs mohkas Jesus wahrda labbad libds gallam pastahwigi un ar preeku pahrzeete. Stary scheem arri tee apustuli un basnizas tshwi skaitami. Apustulim Pahwilam galwu nozirte, apustuli Pehteri krusstâ fitte ar galwu us semmi un kakhahm us augfchu, apustuli Zahnî fwe-fschumâ aisdsinne, Sibmanim Kleowasam galwu ar rungu fashkehle, Steppinu ar afinineem nomehtaja, Justinam nozirte galwu ar zirwi, Polikarpu fadedsinaja, Leonidanam un Ziprianam galwas nozirte un Labrenzi us deggoshahm dsel-su=restehm zeppe, kas, kad winsch us weenas pusses jaw deesgan bija zeppis, fazzija: „greesmanni apkahrt, jo schi pufte irr jaw iszeppufi!“ Ignazii eemette lauwu=bedrê; daschi wezzi raksti apleezina, ka schis Ignaziis tas pats behrns bi-jis, ko Jesus sawâ laikâ widdu stary saweem mahzelleem stahdijis (Matt. 18, 2.) un kas sawu krusstâ sistu Pestitaju tik karsti mihlejis, ka winsch dauds reisehm isfauzis: „Manna mih-lestiba irr krusstâ sista!“ — Nu redseet lassitaji mihli! tã pirmee kristigi lautini sawu tizzibu eeksch Jesu Kristu irr labbak ar sawahm affinim apleezinajuschchi jeb apstiprinajuschchi, ne kâ tee garrigu wiltibu huhtu dsinnuschchi. Reds, kas ta par stipra un neschaubama tizziba!

Schihâs breefmigas waijaschanas gan drihs eeksch pufstreschsimts gaddeem nefad pawissam ne mittejahs, kamehr mihlâis Deews us reis sawai draudsei meera papilnam bewe, prohti: kad tas leelâis Reemeru keisars Konstantins pats kristigu kauschu tizzibu peenehme un liffahs kristitees. Tē wehl japeeminn, ka to kristigu kauschu buhschana nefad tik skaidra un tihra now bijufi, kâ eeksch tahm wissuleelakahm waijaschanahm. Tobrihd tee bes lepnibas saderrigi, mih-

ligi weens ohtru labbpraht usnemdami turrejahs kophä. Stary winneem bija ittin kà weena firds un dwehfele, un tee ne mittejahs sawäs sadraudscheschanäs kophä Deewu slaweht, teift un peeluhgt. (Np. darb. 4, 24 — 37.)

Bet kad Deews Kristus zeenitajeem meeru un ahriku gohdu bija dewis, tad par laiku arri pafauliga gudriba sahze kahjup dohtees; ta darbojahs ar raksteem un wahrdeem, kamehr pehzgallä wissu Deewakalposchanu cetaifija, kà tif paschai eetikkahs. Bet ne ilgi tad arri zehlahs wiinu paschu staryä leela nefatikschanä, besgalligi sribdini un schkelschana dehl tizzibas, un ne palikke ahtrak meerä, kamehr diwäs daklās ischfihrahs un ta leelaka dakla no laudim nosauzahs par Rattolu tizzigem. Tè wehl stahstischu no kam tas zehlees, ka tai Kristus draudse no laikeem us laikeem to dsihwu un pateefigu Deewa wahrdu ar wiltigahm mahzibahm tä famaifija, kas pehzgallä bija tä aplam wairojusees, ka schurp turp kahdi retti tizzigi un deewabihjigi mahzitaji buhdami par to lohti schelohjahs. Wezzas grahmatas stahsta tä: kad paschi keisari un kehmini Kristu par sawu Pestitaju atsinne, tad kristigas tizzibas peederrigee no meera faulites apspihdeti un no breefsmigas waijafchanas aufstuma atkaufeti eefahze leppotees; tee biskapi zehlahs pahr teem wezzajeem jeb mahzitajeem; schee atkal pahr teem diakaneem (jauna-keem mahzitajeem jeb paligeem) u. t. j. pr., tä ka lepniba jo deenas jo wairak augtin auge. — Bet — bes naudas täpatt ne warr pehz patifschanas isleppotees. Tè nu bija padohms atkal waijadstigs, kà naudu dabbuht. Kristus teem gan sohlja, us swehtu tizzibu rahdidams, dwehfeles meeru un winnpuse kappa muhschigu dsihwoschanu; bet ar to tee ne palikke meerä. Tee tihkaja pehz pasauliga gohda un laizigas labbklahschanas, un raug, to teem Belial's atkal sehlija par wiltigahm mahzibahm eeksch Kristus draudses. Ko wehl wairak, tè jaw padohms bija rohkä! Tee nu sahke tif aplam un wiltigi, wissuwairak no grehku-atgreeschanas un grehku-peedohschanas mahziht, ka tee to kà kahdu prezzi par naudu pahrdewe. Tas bija tä: tee

usrakstija us papihra masas sihmites (us daschahm stahweja schee wahrdi wirfä: Kad nau- da eekriht lahbinä, lezz dwehsel Deewa draudsihä.) un tahs par naudu isdewe; kas wairak naudas dewe, tam wairak grehkus peedewe; bet lai naudu jo drihsak sadabbutu, tad tee grehku-peedohschanas-sihmites ne ween par teem grehkeem, ko zilweks jaw bija padarrijis, bet arri- dsan par tahdeem grehkeem, ko wehl us preef- schu gribeja darriht, pahrdewe. Tèlaht tee wehl mahzija, ka winneem effoht tas spehks, tahs dwehfeles, kas sawu grehku dehl elles preefsch-ugguni nahkschas, zaur mischu-turre- schanu no turrenes ispestiht; jo Kristus effoht usbrauzis debbesis, un wairs ne buht ne gah- dajohht, neds par pasauli neds par basnizu, bet wissu waldischanu pahwestam atwehlejis. Rat- toki tizzeja, ka pawehstis effoht tas pirinais un augstakais waldeekes pahr wissu kristigu draudsi. Wiini arri tizzeja, ka winsch nekad ne warroht malditees jeb grehkoht, kauschu gan zilweks ir- raid; winsch tapatt effoht schè semmes wirfä Kri- stus weetneeks un tä wehl dauds zittus likkumus, kas swehtds rakstds ne stahw, tee mahzija. . .

Bet tè nu Lutters zehlahs kahjäs un grehku-pee- dohschanas-pahrdohschanai gallu darrija. Schis Martini Lutters bija nabbaga kalna-razzeja dehlis. Winsch dsihwoja tai laikä Wittenberges pilfatä par augstas skohlas mahzitaju un basnizas-kun- gu. Schim wihram bija Deews pee swehtas bih- beles jeb Deewa rakstu lassifschanas scho schel- lastibu parahdijis, ka winsch sawus grehkus at- sihdams un no teem atgreesdamees zaur tizzibu eeksch Jesu Kristu sawä firdi grehku-peedohschanu bija dabbujis un baudijs. Zaur to winsch nu jo labbak sawratte, kas ihstena grehku-peedoh- schana irraid. To nelertigu grehku-peedohscha- nas-pahrdohschanu un to breefsmigu wiltibu re- dsedams, kas ir bikts-behrnus tä lohti peewihle, winsch eekarse garrä un wehl no swehta garra skubinahts un dsihst winsch sahze schai wiltibai prettin runnaht un rakstihht. Winsch tiklabb basnizä kà skohlä no ihstenas grehku-atgreescha- nas- un peedohschanas-mahzibas skaidri, ittin kà Deewa wahrdi to mahza, mahzija un flud-

dinaja, prohti: ka grehku-peedohschana naw wiss par naudu pirfama, bet ar tizzigu firbi, kas farwus grehkus atsihdama us Kristus affinnainu zee-schanu un winna nopelnu palaudamees stipri palaujabs, bes maksas no schehlastibas ween dab-bohnama; winsch arri mahzija, tik to ween tur-reht par pateesibu, ko Deewa raksti fakka. Ge-fahkumâ tē nu atkal tohs deesgan apbehdinaja un spihdsinaja, kas pee schabs isfahdrotas mah-zibas turrejabs, un teem gan drihs tapatt gahje, kâ pirmaj kristigai draudsei pehz apustuku laikeem. Stary scheem Luttera tizzigeem bija arri daschi augsti walbineeki un leelkungi. (Turpmak beigums.)

Teefas fluddinaschana.

Us pawehleschanu tahs Beiserifkas Majesteetes, ta Patwalbineeka wiffas Kreemu Balsis ic. ic. ic., tohp no Lambertumuischas pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas buhtu pee ta lihdschinniga Lambertumuischas fainneeka Libbet Semmit Jurre, usaizinati, diwu mehneschu siropâ, prohti lihds 5tu Merz f. g., schein peeteiktees; jo weh-lak neweenu wairs ne klausihis. Lambertumuischas pagasta teefa, 5ta Janwar 1842. I

(Nr. 5.) ††† Martin Dischur, preeksehbetaris.
Lust, pagasta teefas farihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischana buhtu pee ta Lihwes-Behrses fainneeka Jhgumu Jahna Busch, pahr turra mantu, inventariuma truhkuma un parradu deht, konkurse spreesta, tohp usaizinati, lihds 4tu April f. g. schein peeteiktees; jo pehz schi termina neweenu ar sawahm prassischana-hm wairs ne klausihis. Lihwes-Behrses pagasta teefa, 7ta Webruar 1842. 2

(Nr. 14.) Anss Meyer, pagasta wezzalais.
Ed. Schmidt, pagasta teefas farihweris.

Zitta fluddinaschana.

Lannis tai grafa gaspashai Schuwalow peederrigâs muischâs, Nerretâ, Leel-Salwē un Daubsewas warr par Jahneem 1842 wehja: un ubdens-sudmallas un krogus us arrenti dabhuht. Kam watiktu schihis weetas us arrenti nemt, lai talabbad 6ta April f. g. Leel-Salwes muischâ laiku preeksch pufdeenas fanahk. Klahakas sinnas warr jaw agraki tikklabb Leel-Salwesmuischâ, kâ arri pee appatschraftita dabhuht. I
Landmarschall v. d. Howen.

Behrsu-muischâ pee Baustas irr no Jahneem 1842 trihs kroggi, prohti: tas Wahru- un Wilku-kroggs ar arramu-semmi un tas Jaunais kroggs ar un bes semmes, us arrenti isdohdami. 3

Muischas waldischana.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Rihgâ, tanni 9ta Webruar 1842.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
I jauns dahlderis	1	33	I pohds kannepu	1	—
I puhrs rudsu	1	75	I — linnu labbakas surtes	1	80
I — kweeschu	3	—	I — — sliktakas surtes	1	60
I — meeschu	1	20	I — tabaka	—	65
I — meeschu = putrainu	1	90	I — dselses	—	75
I — ausu	—	75	I — sweesta	2	50
I — kweeschu = miltu	4	—	I muzzu silku, preeschu muzzâ	7	50
I — bihdeletu rudsu = miltu	2	60	I — — wihtschnu muzzâ	7	75
I — rupju rudsu = miltu	1	65	I — sarkanas fahls	7	—
I — firnu	1	60	I — rupjas leddainas fahls	6	—
I — linnu = sehklas	2	50	I — rupjas baltas fahls	4	40
I — kannepu = sehklas	1	50	I — smalkas fahls	4	—
I — limmenu	5	—			

W r i h w d r i e k e h t .

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas pufses: Waldischanas-rahts U. Weitler.
No. 64.